

УДК 7.012

ТВОРЧІ АСПЕКТИ КРЕАТИВНО-ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ

© ГУЖВА, СОФІЯ

Запорізький національний технічний університет (Запоріжжя, Україна)

E-mail:deniznko00@gmail.com, ORCID 0000-0001-8976-1858

Анотація. Актуальність дослідження в тому, що представлено аналіз творчих аспектів креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну, в основі яких саморегулятивні механізми, здатні перетворити дане середовище у креативно-творчий організм. **Постановка завдання** – концепція креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну та підвищення ефективності дизайнерської культури особистості як творця свого середовища. **Предмет дослідження** – вплив креативно-інноваційних технологій на розвиток предметно-інформаційного середовища. **Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Ми спираємося на авторів, що досліджували предметно-просторове середовище, а саме зарубіжні вчені О. Князева, С.Курдюмов, С.Мигаль, В. Прусак, Н.Резанова, І. Рижова, в контексті творів яких предметно-просторове середовище представлено як цілісний організм, що сприяє конкурентоспроможності країни, регіону, людини. **Виділення недосліджених частин загальної проблеми** – концептуалізація концепту предметно-просторового середовища та вплив на його розвиток креативних аспектів людини. побудови нової дизайнерської моделі. **Методологія дослідження.** В науковому дослідженні використано методисоціоаксіологічного, синергетичного, структурно-функціонального, інформаціологічного методів та підходів. Творчі аспекти креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну підпорядковані єдиним закономірностям самоорганізації складних структур, народження упорядкованих структур з хаосу та їх ускладнення. Наукова новизна дослідження. Дане наукове дослідження передбачає звернення до соціально-філософського смислу мало розробленої теми, яка слабо представлена у дизайнерській науці. **Виклад основного матеріалу.** У якості основної ідеї творчого, продуктивного мислення використовується застосування продуктивної уяви, фантазії, інтуїції, що сприяє формуванню моделі добудовування думок та образів, отже до розвитку предметно-просторового середовища повинні бути пред'явлені креативні підходи, які сприятимуть його удосконаленню та упровадженню креативно-інноваційних технологій. **Висновки** – показано вплив креативно-інноваційних технологій та творчості (креативності) на розвиток предметно-просторового середовища як цілісного організму.

Ключові слова: креативність, креативно-інноваційні технології, дизайн, творчість, предметно-просторове середовищі

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями.

Креативність – бажана якість особистості і характеристика продукту, товару чи послуги, що є високо

витребуваними у сучасному суспільстві. Сьогодні часто говорять про креативних особистостях, креативному вирішенні проблем, про креативних дизайнерів, які намагаються переобладнати предметно-просторове середовище, про креативних лідерів-дизайнерів, які виступають як

каталізатори суспільних змін, про креативний організаційний клімат тієї чи іншої групи. Креативні технології детерміновані інноваційними технологіями предметно-просторового середовища сучасного дизайну, що в цілому формують креативно-інноваційні технології, що сприяють упровадженню нови стилей, нових паттернів соціальної організації, що моделюють нові матриці розвитку предметно-просторового середовища. В «Енциклопедії обдарованості, креативності та таланту» (2009) відмічається, що креативність – це: 1) продукт творчості завжди є оригінальним, йому властива новизна, унікальність, незвичайність; 2) креативний продукт просто оригінальний, але й дієвий, ефективний, здатний добре вбудуватися, знайти свою когнітивну, культурну, соціальну, ринкову нішу. Креативні продукти рухають суспільство вперед, але й сама креативність пов'язана зі здатністю мати відкритий розум (open mind) та оригінальність мислення, здатність відступати від загальноприйнятого, від стандартів сприйняття, мислення і дії.

Мета статті - розкрити концептуалізацію творчих аспектів креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну.

Для вирішення мети дослідження поставлено наступні завдання:

- виявити методологію дослідження креативності;
- обгрунтувати термін «креативність»;
- показати вплив інноваційно-креативних технологій на предметно-просторове середовище сучасного дизайну.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми

Ми підтримуємо ідеї О.Князевої та С.Курдюмова, що самодобудовування – це механізм роботи творчої інтуїції, що розвивається в контексті нелінійної динаміки та синергетичного бачення світу, намагаючись відкрити таємницю

феномена людини, функціонування його тіла і свідомості, роботи його творчої інтуїції [ ]. Це свідчить про те, що свідомість є у вищій мірі є самореферентною системою, вона здатна до самодобудовування, звеличення духу, що є показником творчого зростання особистості. Мова йде про вищу цінність людського життя – самореалізацію, про що говорили мислителі з часів Геракліта і до Абрахама Маслоу, що побудував відому піраміду людських цінностей. Свідомість є операціонально (організаційно) замкнутою системою, тобто і одночасно віддаленою від світу (фільтри свідомості), і поєднаною зі світом (відкритість світу і готовність до нового як умова для творчості), тобто операціональна замкнутість є передумовою когнітивної і креативної активності свідомості.

В той же час важливим поняттям для розуміння складних організацій і структур є поняття автопоезису. У.Матурана і Ф.Варела відмічають, що автопоетична організація по своїй основі і паттерну є такою, що базується на особливому циклічному взаємозв'язку між мережею самогенерованих процесів і самовідтворюваною межею таким чином, що вся система підтримує себе у постійному самовиробництві як просторово уособлена цілісність, - відмічає Е.Томпсон [Р. 11]. Свідомість як когнітивний і креативний феномен автопоетична, вона безперервно відтворює себе, підтримує свою ідентичність через постійний процес свого самостановлення, сприяє самодобудові, винаходів і конструювання, вона направлена завжди на пошук нового. На основі уявлень про автопоезис сьогодні розвивається *концепція енактивності розуму* - «вростання» індивіда в середовище, у результаті чого трансформується середовище і перебудовується розум творця, що набуває нових можливостей для розвитку.

Методологія дослідження.

Методологія аналізу креативно-інноваційних технологій у предметно-

просторовому середовищі сучасного дизайну використовує самі різноманітні методи і підходи. Так, натуралістичний підхід дозволяє говорити про креативність світу природи і світу особистості, а також використовувати синергетичну модель самодобудовування предметно-просторового середовища сучасного дизайну. Для розуміння творчості важливим є підхід **енактивізму** в епістемології, який означає дієвість суб'єкта і вростання в середовище, яке він пізнає, їх взаємний вплив (циклічна детермінація), взаємне творення і виникнення нового. Здатність до фантазії у дизайні схожа на здатність будувати абстракції, розвивати тілесно орієнтований підхід до розуміння предметно-просторового середовища, сприяти зміні сприйняття часу у процесі творчості.

Згідно феноменологічного методу, аналіз креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну, що обґрунтовує відкриття смислів світу, виробництво нових смислів ; згідно неофрейдистського підходу, творчість – це адаптивний, захисний механізм особистості, що дозволяє їй вирішувати нові труднощі життя, тому творчий процес виконує терапевтичну функцію: сублімація енергії лібідо у творчість викиковує від психозів.

Слідуючи античній традиції калокагатії, творчість розглядається у контексті триєдності істини, добра і краси. Слід говорити про креативність світу і природи і світу людини: природа породжує нові форми і структури, але вона також запускає і нові механізми руйнації і самознищення організмів заради творіння нового і прогресу на більш високому рівні організації. Природа вміє збільшувати і згортати різноманітність, примножувати випадковість для пошуку нового і каналізувати її для виходу до зверхскладних форм креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну.

Обговорення проблеми

Креативність як творіння нового на рівні індивіда, міста та соціальної громади є основою для соціальних інновацій, що вимагають використання креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну.

Термін «креативність» прийшов до нас із США (англ. creativity, що походить від лат. creatio – творіння, породження [р.9]. На нашу думку, важливо визначити креативність через креативну ситуацію креативну гру, чи креативне партнерство, чи креативну концентрацію на чомусь з метою сформувати креативно-інноваційні технології. Креативні особистості більш відкриті новому дизайнерському досвіду, для них у меншій мірі важливими є умовності, вони володіють сміливістю упроваджувати нові креативно-інноваційні технології, мати здатність мислити мисле-образами та метафорами як шляху до нового, інноваційного, бути гнучкими і ризикувати, мати перевагу до складності і творчі зусилля до інтуїції, бути самодостатньою особистістю і мати продуктивне уявлення і для творчих потенцій свого духу.

Думка творця вільно рухається по креативному ландшафту і якщо у ході цього руху відбувається вихід на структуру-аттрактор, то у відкритому нелінійному середовищі мозок і свідомість розпочинають процес самодобудови цієї стуркатури-аттарктора (точки притяжіння), що лежить в основі творчої інтуїції та цілісного схоплення об'єкта дослідження - предметно-просторового середовища сучасного дизайну. Креативність людини включає здатність бачити ціле, що складається з окремих його частин, і це ціле визначає положення частин [р. 152].

У той же час без хаосу (випадковості, різноманітності) у формуванні креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну ми не бачимо елементів саморуху. Хаос – це істотний елемент еволюції, позитивної чи негативної, еволюції чи іневолюції, прогресу чи

регресу, ускладнення форм, морфогенезу чи деградації, але завжди еволюції. Тому хаос – це першопочаток формування предметно-просторового середовища, завжди стимул, механізм еволюції, народження нових форм, ще невідомих формоутворень та структур. І ця закономірність організації складної системи має силу і для творчості чи креативності природи, і для креативності людини.

І.Рижова відмічає, що «Предметно-просторове середовище – безпосереднє оточення, сукупність природних і штучних просторів та їх речове наповнення, що знаходяться в постійній взаємодії з людиною і змінні в процесі її діяльності: ландшафт як сумісний твір природи і людини, місто, селище, будівлі і технічні споруди, транспортні шляхи і засоби, інтер'єри житлових, громадських і виробничих споруд, комплекси їх обладнання та ін. Організація предметно-просторового середовища з погляду оптимального забезпечення способу життя, потреб людини і суспільства – одне з основних завдань дизайну. Предметно-просторове середовище – найважливіший об'єкт дизайну, а структуризація предметно-просторового середовища – його предмет.

Головна характеристика предметно-просторового середовища – взаємодія з суб'єктом. Звідси – рівень розгляду, залежний від суб'єкта, суб'єкт в процесі життєдіяльності облаштовує, змінює життя і тим самим зсередини структурує його. З боку природного і соціального предметно-просторове середовище піддається структуризації.

Відповідно до типів функціональних структур можна класифікувати предметно-просторове середовище на природне і штучне, міське і сільське, житлове (побутове) і виробниче. Всередині предметно-просторового середовища виділяються наочне середовище, технічне середовище (устаткування), інженерні споруди, соціокультурне середовище та ін. [с. 233-234].

Для поглиблення даного значення, даного українською дослідницею І.Рижовою, ми звернемося до синергетичної методології (параметри порядку, принцип підпорядкування, циклічна причинність), у результаті креативної діяльності виникають нові параметри порядку поведінки людини як складної нелінійної системи та нові структури знання. Креативність є фактором успіху, яка вимагає постійних змін і знаходження нових векторів подальшого розвитку. Творити – це сприяти народженню нового, поєднувати та активізувати свою синтетичну здатність мислення і діяльності.

Інформаційне суспільство в світі та Україні як складний соціальний, культурний та економічний феномен та динамічний процес, що розвивається, потребує для свого подальшого розвитку та удосконалення.

Висновки

1. Постійно підвищувати місце, роль і значення інформаційно-комунікативних технологій, які б сприяли розвитку творчих аспектів креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну, в основі яких «нове предметно-просторове середовище-нові технології», в основі яких цивілізаційний вектор сучасної державності та ефективні показники конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

2. Підтримувати інформаційний розвиток країни, який би свідчив про динаміку розвитку предметно-просторового середовища у напрямі до високорозвинутих, в основі яких орієнтація на цифрову економіку, інтегрованість в мережеву взаємодію.

3. Удосконалювати інформаційні ресурси країни, організацій (установ, підприємств), які б свідчили про розвиток інтелектуального потенціалу, який з необхідністю прагне до еволюції людини у контексті предметно-просторового середовища.

4. Розробити кластери економічного, соціального, духовно-культурного розвитку предметно-просторового

середовища, в основі яких цінності дизайну, дизайнерської культури, націлені на підвищення якості життя.

5. Виявити напрями розвитку людських (інтелектуальних, соціальних) ресурсів, можливості яких відповідали б вимогам розвитку предметно-просторового середовища інформаційної доби та надавати кожній людині можливість доступу до самореалізації та пошуку нових можливостей інформаційних і комунікаційних мереж.

6. Сприяти розвитку таких аттракторів (цілей притягання), які б притягували передові новітні інтелектуальні сили, які були б задіяні до розвитку предметно-просторового середовища та сприяли підвищенню дизайнерської культури як «основи добробуту для всіх» та реалізації «духовно-інтелектуального коду нації», який вироблявся тисячоліттями і зберігся в інтелектуально-творчих силах українського народу.

7. Упроваджувати ефективні напрями розвитку предметно-просторового середовища - ландшафту як сумісного твору природи і людини, міста, селища, будівел і технічних споруд, транспортних шляхів і засобів, інтер'єрів житлових, громадських і виробничих споруд, комплексів їх забезпечення та сприяти пошуку автентичних цінностей дизайнерської культури, розробити напрями удосконалення предметно-просторового середовища та розвитку креативної індустрії країни.

8. Розробити проєктивні ідеї розвитку просторово-креативного дизайнерського середовища (нові, інноваційні, ще не вживані) та активізувати дизайнерські сили на підвищення ефективності

просторово-креативного середовища, які сприяли виходу України на рівень високонкурентних.

9. Розробити механізми активізації суспільного руху знань, інформації, використовувати всі можливі напрями підвищення духовно-інформаційної складової у напрямі подальшого удосконалення предметно-просторового середовища як конкурентоспроможного та цивілізованого.

10. Розробити концепцію середовищеспроможності просторово-креативного дизайнерського середовища як напрямку розвитку креативності науково-технічного, економічного, соціального, духовного, а відтак і цивілізаційного (інтелектуального) прогресу.

11. Розробити і впроваджувати в життя кожні п'ять років стратегічний план розвитку просторово-креативного дизайнерського середовища яку перспективного пріоритетного наукового напрямку, визначати індекси розвитку просторово-креативного дизайнерського середовища.

12. Стимулювати інвестиції у розвиток просторово-креативного дизайнерського середовища та підтримувати передові наукові проєкти просторово-креативного дизайнерського середовища, залучати молодь у дану сферу, сприяючи фінансуванню наукових проєктів з означеної проблематики.

13. Розробляти нові науково-комунікаційні проєкти просторово-креативного дизайнерського середовища, здатні сприяти переходу до «смарт-суспільства» та «смарт-технологій».

Список використаних джерел

1. Аксьонова В. І. Формування комунікативної особистості в умовах глобалізації суспільства // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2012. Вип.49. С.63-77.

2. Андрюкайтене, Р. , Воронкова, В., Кивлюк, О., Никитенко, В. Становление и развитие smart-общества как высокоразумного, высокотехнологического, высокоинтеллектуального. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2017. Вип.71. С. 17-25.

3. Білогур В. Є. Формування концепції цілісної особистості: теоретико-методологічні виміри // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. Вип.59. С.192-203.
4. Вашкевич В. М. Культурно-історична традиція та історична свідомість // Національна та історична пам'ять: Український інститут національної пам'яті. 2013. Вип. 8. С. 41-51.
5. Воронкова В. Г. Концепции взаимосвязи человека, сознания, разума в контексте виртуально-информационного пространства // *Philosophy & Cosmology*. 2013. Вып.3.
6. Воронкова Валентина, Кивлюк Ольга, Нікітенко Віталіна, Рижова Ірина. Stem-освіта як фактор становлення і розвитку smart-суспільства // Становлення і розвиток інформаційного суспільства як основи забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави». Матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції 23–24 листопада 2017 року. Запоріжжя, 2017. С.81-84.
7. Воронкова В.Г., Кивлюк О.П., Андрукайтене Регіна. Концептуалізація моделі ноосферного розвитку сучасного соціуму та освіти інформаційного суспільства // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб.наук.пр.] Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2017. Вип. 68. С. 33-48.
8. Кивлюк О. П. Соціокультурний феномен сучасної освіти і науки // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: науковий вісник: збірник наукових праць. - Київ: Вид-во УАН ТОВ "НВП "ВІР", 2015. Вип.101. С. 362-365.
9. Кивлюк О. П. Роль комунікативного ресурсу в контексті глобалізаційних процесів// Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: науковий вісник: збірник наукових праць. - Київ: Вид-во УАН ТОВ "НВП "ВІР", 2013. Вип.73 С.149-150.
10. Князева Е.Н., Курдюмов С.П. Основания синергетики. Человек, конструирующий себя и свое будущее. Изд. 4-е, доп. М., 2011.
11. Мельник В. В. Глобалізація в культурній сфері: теоретико-методологічний аналіз // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: науковий вісник: збірник наукових праць. - Київ: Вид-во УАН ТОВ "НВП "ВІР . 2014. Вип. 86. С. 219-225.
12. Мельник В. В. Онтологические, аксиологические и антропологические основания развития современного мира // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: науковий вісник: збірник наукових праць. Київ: Вид-во УАН ТОВ "НВП "ВІР . 2015. Вип. 94. С.143-148.
13. Переломова О. С. Інтертекстуальність як системотвірна текстово-дискурсивна категорія Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2008. Вип. 34. С.87-95.
14. Резанова Н.О. Соціально-філософський концепт інновації як фактор соціальних перетворень // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2010. Вип.55. С. 235-247.
15. Рижова І. С. Smart–технології як фактор розвитку сучасного дизайну // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2017. Вип.69 (1). С. 174-183.
16. Рижова І. С. Сутність і зміст дизайну // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2012. Вип.51. С. 206-216.
17. Рижова І. С. Теоретико-методологічні засади індустріального дизайну/ Культурологічний вісник. 2005. Вип.15.- С.148-155.
18. Рижова І. С. Культура як найбільш фундаментальний спосіб людського буття Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2011. Вип.46. С. 126-134.

19. Ришова І. С. Методи, принципи, підходи до аналізу дизайнерської культури як умови гармонізації відносин людини, природи, суспільства Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип.66. С. 192-205.

20. Ришова І.С. , Захарова С. О. Вплив “Smart технологій” на розвиток “Smart-міста” в інформаційному суспільстві Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2018. Вип.72. С. 81-90.

21. Ришова І.С., Прусак В.Ф., Мигаль С.П. Резанова Н.О. Дизайн середовища:Словник-довідник / За ред. д.філософ.н., проф. І.С.Ришової.- Львів: Простір-М, 2017. 360 с.

22. Encyclopedia of Giftiness, Creativity, and Talent / Ed. by B.Kerr. Los Angeles, 2009. P. 200–201.

23. Hentig von H. Kreativität. Hohe Erwartungen an einen schwachen Begriff. München, 1998. P. 9.

24. Golitsyn G.A., Petrov V.M. Information and Creation. Integrating of “Two Cultures”. Basel: Birkhäuser, 1995. P. 152.

25. Thompson E. Mind in Life. Biology, Phenomenology and the Sciences of Mind. Cambridge (MA), 2007. P. 101.

REFERENCES

1. Aksenova, V. (2012). Forming communicative personality in conditions of globalization // *Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy*. Issue 49, P.63-77 [in Ukrainian].

2. Andrûkajtene, R. & Voronkova, V. & Kyvliûk, O. & Nikitenko, V. (2017) Stanovlenie s razvitie smart-society as vysokorazumnogo, vysokotehnologiçeskogo, vysokointellektualnogo // *Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy*. Issue 71, P. 17-25 [in Ukrainian].

3. Bilogur, V. E. (2014). The formation of the concept of an integral personality: theoretical and methodological dimensions // *Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy*. Issue 59, P. 192-203 [in Ukrainian].

4. Vaškevič, V. M. (2013). Cultural and historical tradition and historical consciousness // *National and historical memory: the Ukrainian Institute of national memory*. Issue. 8. P. 41-51 [in Ukrainian].

5. Voronkova, V. G. (2013). Konceptii vzaimosvâzi razuma, soznaniâ, rights in context virtualno-informacionnogo space // *Cosmology & Philosophy*. Issue 3 [in Russian].

6. Voronkova, Valentina & Kyvliûk, Olga & Nikitenko, Vitalina & Ryzhova, Irina (2017). Stem-osvîta as a factor in the formation and development of smart-society // Formation and development of the information society as a basis for ensuring the competitiveness of Ukraine in the world and the sustainable development of society and the State ". Materials of the international naukovo -praktiçnoï Conference 23 – 24 November 2017. Zaporizhzhya.P. 81-84 [in Ukrainian].

7. Voronkova, V. G. & Kyvliûk, O. P. & Andrûkajtene, Regina (2017). Conceptualization model noosfernogo development of contemporary society and education in the information society // *Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy: [GS Sciences etc.] Zaporozhye: publishing ZDIA, Issue 68. P. 33-48 [in Ukrainian].*

8. Kyvliûk, O. P. (2015). A sociocultural phenomenon of modern education and science // *Gileâ: scientific Bulletin: scientific papers*. Issue 101, P. 362-365 [in Ukrainian].

9. Kyvliûk, O. P. (2013). The role of communicative resource in the context of globalization // *Gileâ: scientific Bulletin: scientific papers*. Issue 73/ P. 149-150 [in Ukrainian].

10. Knâzeva, E. N. & Kurdyumov, S. P. (2011). Osnovaniâ synergetics. Man, like a konstruiruûšij and an buduše. Ed. 4-e. M., 2011 [in Russian].

11. Melnic, V. V. (2014). Globalization in the cultural sphere: theoretical and methodological analysis // Gileâ: scientific Bulletin: scientific papers. Issue. 86. P. 219-225 [in Ukrainian].
12. Melnic, V. V. (2015). Ontologiĉeskie, aksiologiĉeskie s antropologiĉeskie osnovaniâ sovremennogo development world // Gileâ: scientific Bulletin: scientific papers. Issue. 94. P. 143-148 [in Russian].
13. Perelomova, O. S. (2008). Īntertekstualnist как категория sistemotvîrna слова дискурс / Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Issue 34. P. 87-95 [in Ukrainian].
14. Rêzanova, N. A. (2010). Cociâlno-philosophical concept of innovation as a factor of social transformation // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Issue 55. P. 235-247 [in Ukrainian].
15. Ryzhova, I. S. (2017). Smart-technology as a factor of development of modern design // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Issue 69 (1). P. 174-183 [in Ukrainian].
16. Ryzhova, I. S. (2012). The essence and the content of the design // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Issue 51 P. 206-216 [in Ukrainian].
17. Ryzhova, I. S. (2005). Theoretical and methodological foundations of industrial design / Cultural bulletin. Issue 15. P. 148-155 [in Ukrainian].
18. Ryzhova, I. S. (2011). Culture as the most fundamental way to human being // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Issue 46. P. 126-134 [in Ukrainian].
19. Ryzhova, I. S. (2016). Methods, principles, approaches to the analysis of design culture as conditions for harmonisation of relations of human, nature, society // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Issue 66. P. 192-205 [in Ukrainian].
20. Ryzhova, I. S. & Zakharova, S. O. (2018). The influence of the "Smart technology" to develop "Smart City" in the information society // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy. Issue 72, P. 81-90 [in Ukrainian].
21. Ryzhova, I. S. & Prusak, V. F. & Mygal, S. P. & Rêzanova, N. O. (2017). Design: dictionary-reference / ed. d. philosopher, Prof. I.S. Rižovoï. - Lviv: space. 360 s. [in Ukrainian].
22. Encyclopedia of Giftiness, Creativity, and Talent (2009) / Ed. by B.Kerr. Los Angeles. P. 200–201 [in English].
23. Hentig von H. Kreativität (1998). Hohe Erwartungen an einen schwachen Begriff. München. P. 9 [in English].
24. Golitsyn, G. A. & Petrov, V. M. (1995). Information and Creation. Integrating of "Two Cultures". Basel: Birkhäuser. P. 152 [in English].
25. Thompson, E. (2007). Mind in Life. Biology, Phenomenology and the Sciences of Mind. Cambridge (MA). P. 101 [in English].

HUZHVA, SOFIA - Department of Design Specialty «Graphic Design» Physicotechnical Institute, Faculty of Construction, Architecture and Design Zaporozhye National Technical University (Zaporizhzhia, Ukraine)

E-mail: deniznkooo@gmail.com, ORCID 000-0001-8976-1858

CONSTRUCTIVE ASPECTS OF CREATIVELY INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN DETAIL-SPATIAL MODERN DESIGN ENVIRONMENT

Annotation. The relevance of the research consists of the analysis of creative aspects, creative and innovative technologies in the subject-spatial environment of modern design, based on self-regulating mechanisms capable to transform present environment into creatively creative organism is presented. **The statement of the problem** is that concept of

---

Творчі аспекти креативно-інноваційних технологій у предметно-просторовому середовищі сучасного дизайну

creative and innovative technologies in the subject-space environment of modern design and an increase of the effectiveness of the design culture an individual as an originator of its environment. The subject of the research is the influence of creative and innovative technologies on the development of the subject-informative environment.

Analysis of recent research and publications. We rely on scientists who studied the subject-space environment just foreign ones like T. Bistrova, F. Varela, A. Knyazev, S. Kardymov, G. Lola, A. Maslow, V. Papanek, V. Maturana, D. Nelson, E. Thompson; Domestic scientists - Y. Legenky, S. Migal, V. Prusak, N. Rezanova, I. Ryzhova, in the context of compositions which subject-spatial environment is represented as a holistic organism, contributes to the competitiveness of the country, region, person.

The exclusion of unexplored parts of the basic problem is the conceptualization of the concept of the subject-spatial environment and an influence on its development of the personal creative qualities. Constructing a new design model. Methodology the research. In scientific research methods of socio-archaic, synergetic, structural-functional, informational methods and approaches are used. Creative aspects of creative-innovative technologies in the subject-spatial environment of modern design are subject to the uniform patterns of self-organization of complex structures, the birth of ordered structures from chaos and their complications. Scientific novelty of the research. Present scientific research includes reference to the socio-philosophical meaning of a weakly elaborated topic that is poorly represented in design science. **Basic material.** As a basic idea of creative, productive thinking, the usage of productive imagination, fantasy, and intuition, the formation of a model in addition to thoughts and images and, consequently, the development of the subject-spatial environment has to be presented with creative approaches that contribute to its improvement and an implementation of creative and innovative technologies. Conclusion - the influence of both creative and innovative technologies and creativity (creativity) on the development of the subject-spatial environment as a holistic organism is shown.

Keywords: creativity, creative and innovative technologies, design, creativity, subject-space environment.

ГУЖВА С. А. – магістрант кафедри дизайну спеціальності «Графічний дизайн» фізико-технічного інститута факультета будівництва, архітектури і дизайну Запорізького національного технічного університету (Запоріжжє, Україна)

E-mail: deniznko00@gmail.com, ORCID 000-0001-8976-1858

ТВОРЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ КРЕАТИВНО-ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРЕДМЕТНО-ПРОСТРАНСТВЕННОЙ СРЕДЕ СОВРЕМЕННОГО ДИЗАЙНА

Аннотация. Актуальность исследования в том, что представлен анализ творческих аспектов креативно-инновационных технологий в предметно-пространственной среде современного дизайна, в основе которых с аморегулятивные механизмы, способны превратить данную среду в креативно-творческий организм.

Постановка задания – формирование концепции креативно-ценностных технологий в предметно-пространственной среде современного дизайна и повышение эффективности дизайнерской культуры личности как творца своей среды. **Предмет исследования** – влияние креативно-инновационных технологий на развитие предметно-информационной среды.

Анализ последних исследований и публикаций. Мы опираемся на авторов, которые исследовали предметно-пространственную среду, а именно Е.Князева, С.Курдюмов, С.Мигаль, В.Прусак, Н.Резанова, И.Рыжова, в контексте произведений которых предметно-пространственная среда представлена как целостный организм,

который способствует конкурентоспособности страны, региона, человека. **Выделение неисследованных частей общей проблемы** – концептуализация концепта предметно-пространственной среды и влияние на ее развитие креативных аспектов человека, формирование новой дизайнерской модели.

Методология исследования. В научном исследовании использованы методы социоаксиологического, синергетического, структурно-функционального, информациологического методов и подходов. Творческие аспекты креативно-инновационных технологий в предметно-пространственной среде современного дизайна подчинены единым закономерностям самоорганизации сложных структур, рождения упорядоченных структур с хаоса и их усложнение. Данное научное исследование предвидит обращение к социально-философскому смыслу мало разработанной темы, которая слабо представлена в дизайнерской науке.

Изложение основного материала. В качестве основной идеи творческого, продуктивного мышления используется применение продуктивного воображения, фантазии, интуиции, которая способствует формированию модели мыслей и образов и, таким образом, к развитию предметно-пространственной среды должны быть предъявлены креативные подходы, которые будут содействовать его усовершенствованию и внедрению креативно-инновационных технологий. Выводы – показано влияние креативно-инновационных технологий на творчество (креативность) и на развитие предметно-пространственной среды как целостного организма.

Ключевые слова: креативность, креативно-инновационные технологии, дизайн, творчество, предметно-пространственная среда

Стаття рекомендована до публікації д.філософ.н., проф. О. П. Пунченко (Одеса, Україна)

Надійшла до редколегії: 12.06.2018

Прийнята до друку: 17.06.2018